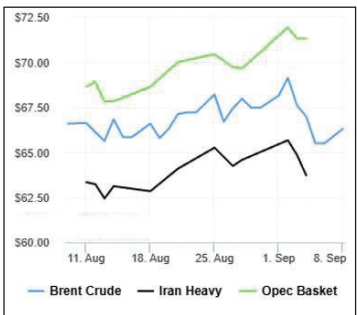

تحلیل

قیمت نفت با افزایش ریسک تحریم‌ها صعودی شد

قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه بازار آسیا، تحت تاثیر چشم‌انداز تحریم‌های بیشتر علیه نفت روسیه، بیش از یک درصد افزایش یافت و بخشی از ضرر هفته گذشته را جبران کرد. بهای معاملات نفت برنت ۸۰ سنت معادل ۱۰۲ درصد افزایش یافت و به ۶۶ دلار و ۳۰ سنت در هر بشکه رسید. ۷۵ سنت معادل ۱۰۲ درصد افزایش، به ۶۲ دلار و ۶۲ سنت در هر بشکه رسید. هر دو شاخص جمعه گذشته، به دنبال انتشار گزارش ضعیف اشتغال در امریکا که دورنمای تقاضا برای انرژی را تیره کرد، بیش از دو درصد ریزش کرده بودند. اعضای اوپک پلاس در جلسه آنلاین روز یکشنبه، موافقت کردند تولید نفت را از اکتبر به میزان بیشتری افزایش دهند. این اقدام با تلاش عربستان سعودی برای پس گرفتن سهم بازار انجام می‌شود، اما روند افزایش در مقایسه با ماه‌های قبل، آهسته خواهد بود. این گروه پس از سال‌ها محدودیت داوطلبانه تولید برای حمایت از قیمت‌ها، از آوریل، تولیدش را افزایش داده اما تصمیم اخیر مایه تعجب بازار شد، زیرا دورنمای اشباع عرضه نفت در نیمکره شمالی در طول ماه‌های زمستان نمایان شده است. هشت عضو اوپک پلاس از اکتبر، تولیدشان را به میزان ۱۳۷ هزار بشکه در روز افزایش می‌دهند که این افزایش کمتر از افزایش حدود ۵۵۵ هزار بشکه در روز برای سپتامبر و اوت و افزایش ۴۱۱ هزار بشکه در روز در ژوئیه و ژوئن است.

ساتورو پوشیدا، تحلیلگر کالا در شرکت «راکوتن سکیوریتیز» گفت: خرید شکل گرفته زیر افزایش تولید مصوب اوپک پلاس، کمتر از حد انتظار دارد و چشم‌انداز ضعیف صلح روسیه و اوکراین و این دیدگاه که نفت روسیه به بازار سر باز نخواهد شد، از قیمت‌ها پشتیبانی کرده است.

مقامات اوکراینی روز یکشنبه اعلام کردند که روسیه بزرگ‌ترین حمله هوایی خود را در جنگ علیه اوکراین انجام داد و ساختمان اصلی دولت در مرکز کیف را به آتش کشید و دست کم چهار نفر در این حمله کشته شدند.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، روز یکشنبه گفت که رهبران اروپایی روزهای دوشنبه و سه‌شنبه برای بحث در مورد چگونگی حل و فصل جنگ روسیه و اوکراین به امریکا سفر خواهند کرد. ترامپ افزود: از وضعیت جنگ راضی نیست، اما دوباره ابراز اطمینان کرد که جنگ به زودی حل و فصل خواهد شد.

بر اساس گزارش رویترز، تحلیلگران گلدمن ساکس در یادداشتی در آخر هفته، پیش‌بینی کردند که در سال ۲۰۲۶ تا زمان رفت کمی بیشتر باشد، زیرافزایش عرضه در قاره امریکا، کاهش عرضه روسیه و تقاضای جهانی قوی‌تر سنگینی می‌کند. این بانک امریکایی پیش‌بینی خود را میانگین قیمت نفت برنت و وست تگزاس اینترمدیت در سال ۲۰۲۵ را بدون تغییر گذاشت و میانگین قیمت این دو شاخص در سال ۲۰۲۶ را ۵۶٫۱ دلار و ۵۲ دلار در هر بشکه پیش‌بینی کرد و اعلام کرد ریسک‌های پیش‌بینی قیمت ما برای سال‌های ۲۰۲۶ - ۲۰۲۵ دو طرفه هستند اما اندکی به سمت افزایش متمایل اند.

خبر

توقف سرما به‌گذاری و اجرای ناقص قوانین؛ دلایل اصلی ناترازی برق

معاون هماهنگی توزیع توانبر با اشاره به دلایل بروز ناترازی در بخش برق طی سال‌های اخیر گفت: توقف چرخه سرمایه‌گذاری در تولید و اجرای ناقص قوانین مصوب مجلس، نقش اساسی در وضعیت کنونی شبکه برق کشور داشته است. به گزارش ایلنا از توانبر، محسن ذبیحی با بیان اینکه ۱۰ سال اخیر صنعت برق در مسیر مطلوب بودن پیش رفته است، افزود: مصوبه تثبیت قیمت حامل‌های انرژی از سال ۱۳۸۴ تا حدود یک دهه مانع از سرمایه‌گذاری جدید در بخش تولید و آثار آن به مرور از سال ۱۳۹۰ به بعد نمایان شد. این روند در نهایت از سال ۱۳۹۷ منجر به خاموشی‌های ناخواسته شد. وی ادامه داد: هر چند بارندگی‌های مناسب در سال‌های ۹۷ و ۹۸ به‌طور موقت بخشی از مشکلات تولید را جبران کرد، اما از سال ۱۳۹۹ مجدداً ناترازی جدی‌تر شد و تا سال ۱۴۰۳، فشار مدیریت بار به بخش‌های مختلف از جمله خانگی و صنعتی منتقل شد. ذبیحی با اشاره به ظرفیت‌های مغفول مانده در بخش‌های مصرف گفت: تنها در حوزه کشاورزی با اصلاح و تعویض الکترومپم‌ها می‌توان حداقل ۲ هزار مگاوات صرفه‌جویی ایجاد کرد. در بخش صنعت نیز بار تقای بهره‌وری می‌توان ۶ تا ۸ هزار مگاوات بار غیر ضروری را کاهش داد. رعایت میحت مقررات ملی ساختمان و بهینه‌سازی تجهیزات سرمایشی، می‌تواند از فشار بار ۳۰ هزار مگاواتی وسایل سرمایشی در تابستان به میزان آشگیری بکاهد.

نفت و انرژی

گزارش «تعادل» از نهایی شدن مذاکرات واردات گاز روسیه از هفته آینده

همسایگی در مسیر انرژی!

در شرایطی که ایران و روسیه هر دو تحت تحریم‌های گسترده بین‌المللی قرار دارند، توسعه همکاری‌های اقتصادی و انرژی میان دو کشور بیش از گذشته اهمیت پیدا کرده است. بخش انرژی، به عنوان یکی از مهم‌ترین حوزه‌های راهبردی، می‌تواند محور گسترش روابط باشد. در همین راستا، سفیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه از نهایی شدن مذاکرات واردات گاز روسیه به ایران طی هفته آینده خبر داده است.

کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه، در حاشیه نوزدهمین نمایشگاه ایران پالاست اعلام کرد که قرارداد انتقال گاز روسیه به ایران طی هفته آینده نهایی خواهد شد. به گفته وی، به دستور ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، هیاتی بلندپایه از حوزه انرژی این کشور به ایران سفر خواهند کرد تا در خصوص جزئیات و نهایی‌سازی توافق گفت‌وگو کنند.

سفیر ایران توضیح داد که تمامی موضوعات توافقی مشخص شده و تنها بر سر قیمت گاز صادراتی هنوز به تفاهم نهایی نرسیده‌اند. در صورت حصول توافق، فاز اول قرارداد که شامل حجم محدودی از واردات گاز است، طی ماه‌های آینده اجرایی خواهد شد.

وی تأکید کرد که اجرای فاز دوم و سوم قرارداد نیازمند ایجاد زیرساخت‌های گسترده است. این زیرساخت‌ها

قرار است با سرمایه‌گذاری مستقیم روسیه در ایران

احداث شود؛ اقدامی که می‌تواند زمینه‌ساز گسترش

همکاری‌های بلندمدت و افزایش حجم انتقال گاز

باشد. جلالی با اشاره به اهمیت راهبردی روابط تهران

و مسکو گفت: روابط ایران و روسیه دارای مخلفان و

دشمنان فراوانی است، چرا که برخی از کشورها تمایل

ندارند دو کشور همسایه و مهم منطقه به روابطی پایدار

و همکاری‌های گسترده دست پیدا کنند. وی افزود

که بر اساس سند همکاری راهبردی ایران و روسیه که

سال گذشته به امضا رسید، رهبران دو کشور بر توسعه

و تعمیق همکاری‌ها تأکید ویژه دارند. سفیر ایران

خاطر نشان کرد که ایران در حال حاضر تحت حدود

راه‌شناسایی فعالیت ماینرهای غیر مجاز

انگاری استخراج رمز ارز با دستگاه ماینر اقدام شاد. طی ماه‌های اخیر کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس اعلام کرد که بخشی از برق تولیدی کشور توسط دستگاه‌های ماینر برای استخراج رمزارز استفاده و از دسترس کولر به صورت ۲۴ ساعته و بی‌وقفی، آن

محل مشکوک به فعالیت ماینرهای غیر مجاز است و در صورتی که گزارش‌دهی، ۲۰۰ میلیون تومان پاداش می‌گیرند. به گزارش ایسنا، پی‌تردید استفاده غیر مجاز از ماینرهای یکی از عوامل ناپایداری شبکه برق است. این فعالیت نه تنها باعث افزایش مصرف و فشار بر شبکه برق می‌شود بلکه در بسیاری از موارد موجب آتش‌سوزی و خسارت به اموال مردم شده است. برخی گزارش‌ها نشان می‌دهد که آتش‌سوزی ناشی از ماینرهای غیر مجاز، به اموال همسایگان سرباست و خسارات بیشتری به آنها وارد کرده است. به‌طور کلی در سال‌های اخیر، کشور با چالش‌های جدی در زمینه تأمین برق مواجه شده است. یکی از موضوعاتی که به‌طور مکرر در این زمینه مطرح می‌شود، ارتباط قطعی برق با ماینینگ و دستگاه‌های استخراج رمز ارز است. ماینر (استخراج گر) به فردی گفته می‌شود که دستگاه‌های لازم برای استخراج رمزارز را در اختیار دارد. ماینینگ به فرآیند استخراج ارزهای دیجیتال به‌ویژه بیت کوین اشاره دارد. در این فرایند، ماینرها با استفاده از تجهیزات خاص، معادلات پیچیده ریاضی را حل می‌کنند تا تراکنش‌ها را تأیید کرده و از دیجیتال

جدیدی تولید کنند. این فرایند نیاز به انرژی برق بالایی دارد و به همین دلیل یکی از نگرانی‌های اصلی در زمینه ماینینگ، مصرف بالای انرژی است. این دستگاه‌ها مصرف برق زیادی دارند و سر و صدای شدیدی تولید می‌کنند، بنابراین فعالیت آنها شبیه هواکش‌هایی است که در تونل‌ها کار می‌کنند. اسوی دیگر، این دستگاه‌ها گرمای زیادی تولید می‌کنند لذا اگر شهروندان مشاهده کردند که در یک محل خالی از سکنه، کولر به صورت ۲۴ ساعته روشن است، آن محل می‌تواند مشکوک به ماینینگ باشد. نمایندگان مجلس مقرر کردند در بررسی اصلاح قانون مجازات اسلامی نسبت به جرم

خاموشی‌ها کی تمام می‌شود؟

بحران خاموشی‌ها در تابستان ۱۴۰۴ به یکی از جدی‌ترین چالش‌های زندگی روزمره و تولید در کشور تبدیل شد؛ هر چند وزیر نیرو وعده پایان قطعی‌ها را داده، اما تحقق پیش‌بینی‌ها در باره عبور از بحران برق همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

به گزارش ایسنا، آمارها نشان می‌دهد ناترازی برق که نخستین بار در سال ۱۳۹۷ بروز یافت، در سال ۱۴۰۳ به اوج خود رسید و فاصله میان تولید و مصرف برق در حدود ۲۰ هزار مگاوات افزایش یافت؛ رقمی که موجب کاهش ظرفیت تولید، فرسودگی تجهیزات و فشار بیشتر بر شبکه برق کشور شده است. علاوه بر این، رشد مصرف برق در سال گذشته بیش از ۸ درصد بوده که فشار مضاعفی بر تأمین انرژی وارد کرده است. البته انطور که وزیر نیرو به تازگی اعلام کرده ناترازی برق کشور امسال با کاهش ۵۰۰۰ مگاواتی نسبت به سال گذشته همراه بود و به عدد ۱۴ هزار و ۱۹۹ مگاوات رسید. اما شرایط خاموشی‌ها امسال به نسبت به سال‌های گذشته بدتر بود، تا جایی که بسیاری از شهرها و استان‌های کشور با خاموشی‌های

سه‌شنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۴ | ۱۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ | سال دوازدهم | شماره ۳۱۳۳ | Tue, Sep 9, 2025

تعادل

آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا نیز اشاره کرد و آن را فرصتی مهم برای ورود ایران به بازار روسیه دانست. وی افزود که در این مسیر، بخش دولتی وظیفه هدایت و پشتیبانی دارد. اما نقش اصلی در بهره‌گیری از فرصت‌ها بر عهده بخش خصوصی خواهد بود. نهایی شدن قرارداد انتقال گاز روسیه به ایران می‌تواند یک نقطه عطف در همکاری‌های راهبردی دو کشور باشد. اجرای موفق این قرارداد، علاوه بر تأمین بخشی از نیازهای انرژی ایران، می‌تواند به عنوان نمادی از همگرایی اقتصادی

میان دو کشور تحریم‌شده عمل کند و موقعیت ایران را

در معادلات منطقه‌ای و جهانی تقویت نماید. به توجه

به حجم بالای تحریم‌ها و محدودیت‌های خارجی، این

همکاری‌ها نشان‌دهنده تغییر رویکرد تهران و مسکو در

جهت استفاده از ظرفیت‌های متقابل است. اگر مذاکرات

بر سر قیمت گاز به نتیجه برسد و زیرساخت‌های

مورد نیاز به‌موقع ایجاد شود، همکاری انرژی ایران و

روسیه می‌تواند در میان مدت و بلندمدت به یکی از

پایه‌های اصلی روابط اقتصادی دو کشور بدل شود.

۳۹ پروژه در برزیل سرمایه‌گذاری کردند که بیشتر

آنها پروژه‌های سبزر بودند. ارزش سرمایه‌گذاری هادر

مقایسه با سال ۲۰۲۳، افزایش ۱۱۳ درصدی یافت

و تعداد پروژه‌ها هم ۲۴ درصد افزایش یافت. بخش

نیرو که عمدتاً پروژه‌های خورشیدی و بادی است، با

جنبه ۳۴ درصد از کل سرمایه‌گذاری چین در برزیل

در سال گذشته، بزرگ‌ترین سهم را در سرمایه‌گذاری

چینی داشت. شرکت‌های چینی ۱.۴۳ میلیارد دلار در

پروژه‌های نیرو سرمایه‌گذاری کردند. صنعت نفت ۲۵

درصد از سرمایه‌گذاری‌های چین به میزان حدود یک

میلیارد دلار را به خود اختصاص داد که نشان می‌دهد

چین حتی با وجود سرمایه‌گذاری‌های سنگین در

انرژی‌های تجدیدپذیر، برزیل همچنان به‌سرمایه‌گذاری

در سوخت‌های فسیلی نیز ادامه می‌دهد. تولید کارپلو،

مدیر تحقیقات کشور و نویسنده این گزارش، به روزنامه

«سائو چائامورینگ پست» گفت: «به نظر متناقض

می‌آید، اما یکی جای دیگری را نمی‌گیرد. در واقع، هر

دو هم‌زمان پیشرفت می‌کنند، زیرا چین هنوز برای

تأمین انرژی مورد نیاز خود به سوخت‌های فسیلی متکی

است. «طبق گزارش «شورای کسب و کار برزیل چین»

بخش معدن نیز سرمایه‌گذاری‌های زیادی را به خود

جذب کرده است و زیرساخت‌های چینی بر مواد معدنی

استراتژیک و حیاتی تمرکز کرده تا ذخیره تأمین را

برای پروژه‌های هدایت‌کننده گذار انرژی، بهتر یکپارچه

کنند. شرکت‌های چینی از سال ۲۰۰۷، ۱۲٫۵ درصد مجموع ۷۷

میلیارد دلار در ۲۰۳ پروژه در برزیل سرمایه‌گذاری

کرده‌اند. بخش بیش از ۵۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری‌ها

را به خود اختصاص داده است و پس از آن صنعت نفت

۲۹ درصد و بخش تولید با هشت درصد قرار دارند.

شرکت‌های بزرگ نفتی چینی در بخش نفت فراساحلی

برزیل سهم دارند که تقریباً منشا تمام افزایش تولید

نفت این کشور در سال‌های اخیر بوده است. به‌علاوه،

شرکت‌های چینی به دنبال دست‌رسی به مواد اولیه

حیاتی در سطح جهانی هستند و برزیل فرصت‌هایی را

در این زمینه فراهم می‌کند.

دولت چهاردهم و طرح‌های دستگاه‌های مسوول، از

جمله وزارت نیرو، دریافت شده تا دلایل ناترازی انرژی

مشخص شود.

با وجود وعده‌های مطرح‌شده برای پایان خاموشی‌ها،

واقعیت این است که بحران برق در کشور تنها با عبور

از بیک مصرف تابستان حل نخواهد شد. حجم بالای

ناترازی، کمبود سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها،

فرسودگی تجهیزات و کاهش تولید نیروگاه‌های

برق آبی نشان می‌دهد که حل ریشه‌ای مشکل نیازمند

اصلاح ساختار اقتصادی، توسعه نیروگاه‌های نوین و

مدیریت بهینه مصرف و از همه مهم‌تر، مدیریت درست

انرژی است. کارشناسان تأکید می‌کنند که بدون تغییر

جدی در رویکرد تأمین و توزیع انرژی، خطر تکرار

خاموشی‌های گسترده در سال‌های آینده همچنان

جدی است. از این رو، پایان دایم خاموشی‌ها بیش از هر

زمان دیگری به تصمیم‌های راهبردی، جذب سرمایه و

استفاده از فناوری‌های نوین وابسته است؛ مسیری که

اگر امروز آغاز نشود، ممکن است تابستان‌های آینده را

نیز با بحران قطعی برق بیشتر روبرو کند.

۳

اخبار

فروش ۱۰۸ همت

محصول پتروشیمی

به بازار داخل در ۵ ماهه امسال

دبیر انجمن صنفی کارفرمایی پتروشیمی گفت: در ۵ ماهه امسال ۱۰۸ همت کالا به داخل فروختیم. به دنبال تأمین نیاز داخل هستیم، اما کشور نیاز به‌ارز دارد و باید صادرات داشته باشیم. به گزارش ایسنا، احمد مهدوی در مراسم آغاز به کار نوزدهمین نمایشگاه ایران پالاست با بیان اینکه امروز صنعت پتروشیمی و پلیمر از جایگاه برجسته‌ای در اقتصاد دنیا برخوردار است، اظهار کرد: خانه‌ای وجود ندارد که از پلیمر استفاده نشده باشد، بنابراین پلیمر نقش موثری در اقتصاد دنیا دارد. وی با بیان اینکه کشور ما با وجود منابع غنی هیدروکربوری به ارزش افزوده تبدیل و در لایه‌های مختلف به کالای نهایی تبدیل می‌شود، گفت: صنعت پتروشیمی بزرگ‌ترین صادرکننده غیرنفتی، بزرگ‌ترین سهم در بازار سرمایه و دست کالای مهم، نقش بسزایی در جی دی پی داریم، بنابراین عقل اقتصادی حکم می‌کند که از این صنعت حمایت شود. وی با تأکید بر لزوم تقویت پتروشیمی اظهار کرد: علی‌رغم تحریم دغدغه‌ای نداریم اما مدافعه ما این است که موانع داخلی برطرف شود و صنعت رشد کند و نقش برجسته‌ای در اقتصاد ملی داشته باشد.

تب چین برای نفت و انرژی برزیل تند شد

چین با سرمایه‌گذاری در صنایع کلیدی برزیل به ویژه بخش نیرو، سرمایه‌گذاری‌ها در بزرگ‌ترین اقتصاد امریکای جنوبی را به بالاترین سطح خود رسانده است، به گزارش ایسنا، گزارش جدید «شورای کسب و کار برزیل چین» (CEBC) نشان داد که بخش عمده‌ای از سرمایه‌گذاری‌های چین در برزیل در سال ۲۰۲۴، در بخش‌های انرژی‌های تجدیدپذیر، نفت و گاز، معدن و تولید بوده‌اند. در شرایطی که لوئیس ایناسیو لولا داسیلوا، رئیس‌جمهور برزیل، روابط نزدیک‌تری با چین دنبال می‌کند، شرکت‌های چینی سال گذشته سرمایه‌گذاری خود در برزیل را بیش از دو برابر کردند و این کشور امریکای جنوبی به بازار نوظهور تر برای سرمایه‌گذاری‌های چین تبدیل شد. شرکت‌های چین، طی سال گذشته، در مجموع ۴.۱۸ میلیارد دلار در ۳۹ پروژه در برزیل سرمایه‌گذاری کردند که بیشتر آنها پروژه‌های سبزر بودند. ارزش سرمایه‌گذاری هادر مقایسه با سال ۲۰۲۳، افزایش ۱۱۳ درصدی یافت و تعداد پروژه‌ها هم ۲۴ درصد افزایش یافت. بخش نیرو که عمدتاً پروژه‌های خورشیدی و بادی است، با جنبه ۳۴ درصد از کل سرمایه‌گذاری چین در برزیل در سال گذشته، بزرگ‌ترین سهم را در سرمایه‌گذاری چینی داشت. شرکت‌های چینی ۱.۴۳ میلیارد دلار در پروژه‌های نیرو سرمایه‌گذاری کردند. صنعت نفت ۲۵ درصد از سرمایه‌گذاری‌های چین به میزان حدود یک میلیارد دلار را به خود اختصاص داد که نشان می‌دهد چین حتی با وجود سرمایه‌گذاری‌های سنگین در انرژی‌های تجدیدپذیر، برزیل همچنان به‌سرمایه‌گذاری در سوخت‌های فسیلی نیز ادامه می‌دهد. تولید کارپلو، مدیر تحقیقات کشور و نویسنده این گزارش، به روزنامه «سائو چائامورینگ پست» گفت: «به نظر متناقض می‌آید، اما یکی جای دیگری را نمی‌گیرد. در واقع، هر دو هم‌زمان پیشرفت می‌کنند، زیرا چین هنوز برای تأمین انرژی مورد نیاز خود به سوخت‌های فسیلی متکی است. «طبق گزارش «شورای کسب و کار برزیل چین» بخش معدن نیز سرمایه‌گذاری‌های زیادی را به خود جذب کرده است و زیرساخت‌های چینی بر مواد معدنی استراتژیک و حیاتی تمرکز کرده تا ذخیره تأمین را برای پروژه‌های هدایت‌کننده گذار انرژی، بهتر یکپارچه کنند. شرکت‌های چینی از سال ۲۰۰۷، ۱۲٫۵ درصد مجموع ۷۷ میلیارد دلار در ۲۰۳ پروژه در برزیل سرمایه‌گذاری کرده‌اند. بخش بیش از ۵۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری‌ها را به خود اختصاص داده است و پس از آن صنعت نفت ۲۹ درصد و بخش تولید با هشت درصد قرار دارند. شرکت‌های بزرگ نفتی چینی در بخش نفت فراساحلی برزیل سهم دارند که تقریباً منشا تمام افزایش تولید نفت این کشور در سال‌های اخیر بوده است. به‌علاوه، شرکت‌های چینی به دنبال دست‌رسی به مواد اولیه حیاتی در سطح جهانی هستند و برزیل فرصت‌هایی را در این زمینه فراهم می‌کند.

ادامه از صفحه اول

از حق بخش تلویزیونی تا بهره‌برداری از آرم‌ها

طبق اصل ۴۴ قانون اساسی، بخش‌های بزرگی مثل نفت، گاز، معادن بزرگ، بانک‌ها و بیمه‌ها باید در مالکیت دولت باشند. دولت معمولاً نقش پررنگی در قیمت‌گذاری، توزیع یا رانه‌ها، کنترل نرخ ارز، تعرفه‌های گمرکی و حمایت از صنایع داخلی دارد. اقتصاد با راه‌آبی (سوخت، نان، دارو...) نه‌شمار نگاه سوسیالیستی به اقتصاد است. از دهه ۷۰ به بعد خصوصی‌سازی و ورود بخش خصوصی (حداقل روی کاغذ) تقویت شد. بورس اوراق بهادار، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و بازارهای مالی طبق الگوی سرمایه‌داری طراحی شدند. کارآفرینی، استارت‌آپ‌ها و بخش خدمات (از تجارت گرفته تا تکنولوژی) نتیجه حرکت به سمت بازار آزاد است اما فعلاً سایه دولت بر اقتصاد گسترش یافته و بخش خصوصی در حال حذف است؛ نتیجه این رویکرد رابه وضوح در اقتصاد کشور و ارز چند نرخ، اختلاس و افزایش نرخ بهره، ریزش بورس و کوچک شدن بخش خصوصی می‌توان دید. باید دید تلاش‌های دولت برای افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد چه نتیجه‌ای به نفع مردم در بر خواهد داشت؟